

Gevonden Oostzaanse schippers op <http://home.wanadoo.nl/mwk/>

13.4.1706

schipper Douwe Gerritsz, Vlieland, " 't wapen van Leiden", 150
schipper Willem Heer, Delfshaven, "de bonte Walvis", 170
schipper Claas Simonsz, Oostzaan, "het Casteel van Breda", 150

14.10.1707

schipper Barent Gerritsz, Vlieland, "de Witte Leeuw", 180
schipper Jacob Roos, Amsterdam, "het Raadhuijs van Oostzaenen", 150
schipper Simon Claasz, Oostzaan, "het Kasteel van Breda", 150

18.4.1709

schipper Claas Simonsz, Oostzaan, "het Casteel van Breda", 140

27.2.1710

schipper Joost Dirksz Rab, Vlieland, "de Juffr. Sara", 100
schipper Adriaen Schouten, Amsterdam, "de Maijer", 70
schipper Daniel Huijbertsz, Oostzaan, "de Noordstar", 150

10.4.1714

schipper Jacob van der Plas, Amsterdam, "Gijsbert Gerrit", 120
schipper Simon Hottentot, Oostzaan, "de 3 Gebroeders", 160

3.4.1715

schipper Meijndert Laurens, Amsterdam, "de Maria Pint"< 30
schipper Jan Martensz, Makkum, "de koning David", 36
schipper Jacob Blauw, Durgerdam, "de Stad Dordrecht", 50
schipper Adriaen Cornelisz Strop, Den Helder, "het huijs Rolland", 120
schipper Simon Cornelisz Hottentot, Oostzaan, "Wijk op Zee"< 120
zie ook voor scheepstypen: <http://www.nationaalarchief.nl/sont/fbron.html>

Zeebrieven

[home](#)

In het gemeentearchief van Amsterdam worden tien registers bewaard, waarin de uitgegeven zeebrieven worden vermeld. Het eerste register is begonnen in juni 1705. Vele schippers werden er in opgetekend, met vermelding van hun woonplaats, de naam van het schip en de capaciteit in lasten. Deze zeebrieven zijn een waardevolle bron voor een ieder die onderzoek doet naar de schippers uit die tijd. In combinatie met de online [Nederlandse Sontregisters](#) is het in een aantal gevallen mogelijk om ook de bestemming en de aard van de lading te ontdekken.

In oktober 1999 ben ik begonnen met de transcriptie van de registers. Uiteraard is het een project dat nog veel tijd gaat kosten. Hoewel slechts de eerste van tien banden overgeschreven is tot nu toe, is het bestand al dermate omvangrijk dat het over meerdere pagina's is verdeeld:

[1705](#) [1706](#) [1707](#) [1708](#) [1709](#) [1710](#) [1711](#) [1712](#) [1713](#) [1714](#) [1715](#)

Zeebrieven werden normaal gesproken afgegeven door de stad waar een schip thuishoorde. De genoemde schepen waren dus voor het grootste deel in handen van Amsterdamse reders. Het komt voor dat Amsterdam als woonplaats van de schipper wordt opgegeven, terwijl dit in werkelijkheid alleen de thuishaven van het schip was. Volgens het boek "Bouwers van de zee: zeevarenden van het Westfriese platteland, c. 1680-1720" van Piet Boon, werd in de periode 1705-1720 van 20 % van de schippers van het Westfriese platteland een onjuiste woonplaats opgegeven in de zeebrievenregisters. Een niet te verwaarlozen hoeveelheid, maar de Sonttol- en galjoetsgeldregisters bevatten nog een aanzienlijk hoger percentage verkeerde woonplaatsen.

De schippers kwamen voornamelijk van de Waddeneilanden, uit Noord-Holland en Friesland. Ook Zuid-Holland en Zeeland zijn zo nu en dan vertegenwoordigd. Het eerste boek begint letterlijk als volgt:

Schipper Elias Girandet van Amsterdam heeft bij eede solemneel verklaart, dat het schip genaamt het nieuwe Westind. huijs groot omtrent 140 lasten in deze geunieerde Provinciën thuijs behoort, den 5 juni 1705, get. C. Graafland Jansz en bezegelt vertoont.

Om voor de hand liggende redenen zijn de overige vermeldingen verkort weergegeven.

De afkorting "ww" wordt in de registers van de zeebrieven gebruikt als een schipper "bij waare woorden in plaatse van eede" een verklaring aflegt. Vanwege hun geloofsovertuiging waren doopsgezinden niet bereid om de eed af te leggen. Wapens mochten zij ook niet dragen. Doopsgezinde schippers hadden dan ook een voorkeur voor de Oostzeevaart, omdat het niet gebruikelijk was de koopvaarders naar het Oostzeegebied te bewapenen.

Over de genoemde schepen en schippers, probeer ik zoveel mogelijk aan de weet te komen. Op een aantal [subpagina's](#) zijn aanvullende gegevens beschikbaar. Mocht je over een van de schippers of schepen meer informatie hebben, dan zou ik het op prijs stellen als je contact met me opneemt. Onderaan deze pagina vind je enkele relevante [links](#). Bij het bekijken van de zeebrieven kan de [zoekmachine](#) natuurlijk goede diensten bewijzen. Gebruik vooral ook wildcards (*), want de originele spelling van de namen is gehandhaafd.

[Miriam](#)